

POŠTNI GLASNIK

Stanovsko in strokovno glasilo „Zveze poštних organizacij za Slovenijo v Ljubljani“.

Izhaja 1. in 15. v mesecu. — Cena 15 dinarjev na leto.
Naročnina se vnaprej plačuje. — Oglasi po dogovoru.
Poština plačana v gotovini.

Rokopise na uredništvo „Poštnega Glasnika“ v Ljubljani.
Reklamacije, oglase in drugo pa na upravništvo lista.
Rokopisi se ne vračajo

Letnik II.

V Ljubljani, dne 1. marca 1922.

5. številka.

Skupni shodi.

V boju proti draginji smo ustvarili koalicijo. Vsakdo ve, kako težko se rodi iz konglomerata različnih nepolitično in politično organiziranih skupin nekaj skupnega, velikega, in kako dragocen je tak sad. Koliko pomanjkanja nam je moral prinesiti čas, preden smo se našli vsi v eni sami misli, da moramo zavezati val neizprosni draginji, ki nas požira drugega za drugim, preden smo se odrekli pogubonosni politiki v gospodarskih vprašanjih.

Nedeljski shod je bil ustvarjen z najčistejšim namenom. Glavni predpogoj je bil, da bodo vsi govori brez političnih tendenc, stvarni in kratki. Silno čudno, še celo žalostno bi bilo videti, če bi vsi javni nameščenci in delavci ne imeli nekaj ljudi, ki bi razumeli pomen shoda in lepo jasno, brez demagoštva, pojasnili množici, kaj nas je prisililo k skupnemu nastopu. Na shodu proti draginji bi govorniki ne smeli govoriti o cenah, ker te poznajo vsi poslušalci, temveč samo o korakih, ki se nameravajo skupno napraviti. Kar je najbolj važno, je pa seveda resolucija. Ta mora biti od koalicijskega odbora že vnaprej odobrena in jo odbor samo formalno da na glasovanje. Doživeti pa smo morali na nedeljskem shodu vse kaj drugega.

O tem nočem natančneje razpravljati. Obsojam samo predsednika shoda, ki je dovolil, da je stvarne govore kvarila nezaslišana demagogija nekaterih govornikov. Neki govornik je še celo neovirano bruhal iz sebe strankarsko strast, meneč, da govori sami komunistični publikli.

Nesoglasje se je na poznejši seji koalicijskega odbora sicer poravnalo, vendar pa ne moremo dovolj priporočati koalicijskemu odboru, da naj kar najbolj skrbno čuva doseženo skupnost pred elementi, ki so morda celo v njej, pa jej vede ali nevede strežejo po življenju, še preden nam je prinesla kaj dobrega.

Na skupnih shodih proti draginji je naša dolžnost, da govorimo sicer o vseh njenih vzrokih, vendar pa se tam ne bomo vrgli čez zakon o zaščiti države ali pa čez druge take zakone, ki so naperjeni proti komunistom.

J. T.

Preudarimo.

V nedeljo 19. svečana smo imeli v unionski dvorani v Ljubljani protestni shod proti draginji. Sklicale so ga razne strokovne organizacije, neglede na politično in stanovsko pripadnost, ki so se v to svrhu združile.

Zato smo upravičeno pričakovali, da bo shod imponanten, učinkovit, in da bo dobila vsa javnost, kakor tudi vsi merodajni krogi, pravo sliko naše bede, da bo ta shod tudi resen opomin, da tako ne bo šlo in ne sme iti naprej. Predstavljali smo si to koalicijo kot nepremagljivo fronto, ki si

je na tem polju prisegla zvestobo in ki bi mogla pokazati vsem našim dosedanjim vladnim krmilarjem tisto pot, ki se je tako izogibljajo.

Žalibog temu ni bilo tako. Varali smo se! Našli so se elementi, ki niti v tem žalostnem in važnem momentu niso mogli brzdati svojih strankarskih strasti. Izbrabili so to zares krasno priliko v svoje strankarske namene.

Kakšen utis je napravila ta strankarska demagogija, ki smo jo čitali omiljeno v naših dnevnikih, na našo javnost in merodajne kroge, o tem smo si na jasnem vsi. Kdo se smeji?

Imamo za sedaj le eno žalostno skušnjo več. Prepričali smo se, kaj napravi v organizaciji posamezna oseba ali struja, ki zasleduje zasebne koristi ali pa koristi za svojo politično partijo. Je pa tudi jasno, da se taka koalicija ali organizacija ne more držati, in to je druga šola — druga izkušnja.

Opazili smo, da se je hotela večina govornikov postaviti z govori, v katerih so bile besede skrbno izbrane in stavki lepo zasukani. Delale so prav pridno roke, da so z gestami podkrepile misli. Tudi patosa ni manjkalo. Današnje dni spada vse to med staro šaro. Z dobro retoriko se mogoče lahko vpliva na nerazodno maso, a publika, ki smo jo videli v unionski dvorani, zahteva samo zdravih misli, ki so izražene v kolikor moči kratkih stavkih. Pripovedovali so nam o stvareh, ki jih sami že predobro poznamo. Govorili so o bajonetih, figah, moki, pomarančah, puškah, mesu, dateljnih, sploh o vsem, kar jim je prišlo momentano na um.

Po shodu smo šele prav cenili vrednost naše Zveze. Mi nimamo niti enega takozvanega dobrega govornika in smo prepričani, da bi takoj onemogočili vsak poizkus retoričnega žonglerstva. Zahtevamo, da se nam vsaka misel sporoči v kratkih stavkih in le po enem govorniku.

Hvala bogu se nam tudi ni treba bati, da bi se politika zanesla med naše vrste. Naše predsednike, odbornike in delegate si izbiramo po njih razboritosti in vnemi za delo in nam ni še nikoli prišlo na um, da bi se ozirali na politično pripadnost. Razumljivo je, da se dobi med tako velikim številom članov kakega političnega zagrizenca, ki vidi vse v gotovih barvah. So to pritajeni rovarji, ki v društvih ne pridejo do besede in kojih nakane se ne bodo nikoli posrečile. Vabile so nas že različne politične stranke, da bi se jim približali, a smo do sedaj še vsako vabilo kategorično odklonili. Našo organizacijo smo si ustvarili sami in jo hočemo obdržati pod vsakim pogojem v obliki, za katero se bo izrekla večina članov.

Svarimo vse naše tovariše in tovarišice, da naj ne slede onim, ki se jim hlinijo ter kažejo prijazno lice, na drugi strani pa jih pritiskajo ob zid, ker z razdvajanjem slabe odporne moč naše organizacije. Posledice takega postopanja smo videli na shodu v Unionu.

Stvarno kritiko pa smatramo za pozitivno delo.

Strokovni del.

Ambulanca in ambulancarji.

II.

V tem delu svojega spisa bom govoril o težnjah ambulančnih uslužbencev in o tem, kako odpomoči nedostatkom, ki sem jih opisal v prvem delu tega članka.

Glede na to, da je poštna institucija kulturno-socialna ustanova in eminentno važna činjenica vsake države in vsega človeštva, nam je kot dobrim sočlovečanom in ne v zadnji vrsti tudi kot dobrim državljanom, mnogo na tem, da vrši to svojo nalogo tako, da bo dosegala v polni meri svoj visoki namen. Mi poštni uslužbenci smo izvrševatelji njene naloge. Njeni uspehi so uspehi nas vseh in so zato verno zrcalo in zvesta slika nas samih, so odsev našega dela, naše moralne veličine, naše zrelosti in naše inteligence, skratka našega uma in naše duše in vse naše kulture. Zato nam ne more biti vseeno, na kakšni stopnji stoji naša poštna uprava, kako sodi o njej domači in tuji svet in kakšno zaupanje goji do nje. Če svet pravi, da poštna uprava te in te države ni vzorna in da je zanič, je toliko, kakor če pravi: poštni uradniki te in te države niso vzorni, so zanič. Ne zaupati poštni upravi je toliko, kakor ne zaupati njenim uslužbencem. Da obsodba pada pavšalno na vse brez razlike, tako na najvišjega uradnika pri ministristvu, kakor na najnižjega slugo pri odpravniskem uradu.

To bi bilo pravično in vse v redu, če — —. Majhna je ta zadnja beseda, toda tako mogočna, da obrne lahko vso logiko na glavo. Da, to je tisto! Kako pa pride sluga ali nižji in srednji uradnik do pravice kakega reformiranja in urejevanja v upravi! Njegova dolžnost in naloga je samo izvrševati, ubogati in molčati. Odredbe in ukazi uprave naj so mu sakrosanktni, nedotakljivi, niti kritizirati jih ne sme, niti razsojati o njih. Vsaka beseda »od zgoraj« naj mu je božja, kakor beseda edino pravičnega in zveličavnega evangelija. Ampak teh besed nisem rekel jaz, nekdo drugi je govoril tako. Ni jim oporekati. Tako je prav in tudi v redu, ali samo dotlej, dokler so besede »od zgoraj« pametne in razsodne. Drugače pa ne, ker nespamet in nezmisel zdravi in razsodni pameti ne more biti več sakrosanktna, najmanj pa tedaj, kadar je prizadeta in pavšalno obsojena radi nespameti tudi pamet. Še prav celo pa ne morejo biti sakrosanktne nobene naredbe takrat, kadar zadenejo na ugled nesoodločujočega in na njegove vitalne pravice, na njegovo svobodo in na njegove najprimitivnejše življenjske potrebe v gmotnih ozirih.

Vsakdo, ki je prizadet in prikrajšan v svojih pravicah zaradi slabih ali celo krivičnih naredb, jih ima pravico obsojati, pa naj pridejo od koderkoli. Vsaj v demokratični družbi bi imel pravico do tega. In to ne samo v svojo, ampak v splošno korist. Tudi v korist uprave.

In ali je v naši upravi res vse dobro brez pogršk, kakor mislijo nešteti? Da bi tako bilo, ali — sit venia verbo* — ni. Pri nas vlada diletantstvo, kakor nikjer drugje; (govorim te besede samo v svojem in v nikogar drugem imenu) in njegovi sinovi in hčere so: neorijentiranost, nezmožnost združena z domišljavostjo, brezglavnost in nepremišljenost.

Ne bom se zadrževal tu, ker stvar je brezkončna. Ni mi do kritike, verujte mi, da je to silno nevesela reč, ali mene in vse dobročuteče bole razmere, kakršne so, in je težko molčati.

Znak pogršk v upravi je mizerija ambulančnih voz, kakor sem rekel v prvem delu. Tu ni nobenih izgovorov. Če so se naročili v inozemstvu drugi železniški vozovi, zakaj niso mogli naročiti še par ambulančnih voz, oziroma če so jih, zakaj ne poskrbe, da jih že enkrat dobimo? Tako

* oprostite mi besedo.

pa se je zgodilo n. pr., da je bil zaradi izrabljenih voz, oziroma zaradi pomanjkanja voz ustavljen za Božič poštni promet na glavni ambulanci v državi pri brzovlaku Ljubljana—Beograd, pa tudi na mnogih drugih progah, kakor mi je znano. In ne gre samo za škodo, ki jo trpi uprava, gre za mnogo več: za ugled njen in naš. Potem pa se je vzpostavil promet v osebnih železniških vozovih na škodo — ambulancarjev. V tistih zimskih nočeh, ko je bil mraz najhujši, se je primerilo, da so morali ambulancarji voziti v vozu tretjega razreda, ki niti k brzovlakovi garnituri ni spadal, in je železnica v Beogradu baje izjavila, da ne prevzame za ta voz nobene odgovornosti. Voz je bil brez vsake kurjave, šipe so bile razbite in vrata se niso zapirala, tako, da je naletoval na hodnik voza sneg. Kaj se pravi prebiti in delati v takem vozu vso noč, ves dan in še pol druge noči, tega si ne more predstavljati z lahkoto, kdor ni sam okusil tega. Italijanski prekupci prašičev so se vozili v toplih kupcih prvega razreda, samo ambulancarji so se vozili v mrzlih vozovih, kakor se vozijo kruleče živali italijanskih prekupcev. Naravno je, da so ambulancarji oboleli, bil bi čudež, če bi ne. Tuječ, ki se vozi po naši državi, to vidi in izve. Posledice takega nepremišljenega upravljanja so: izguba zaupanja in spoštovanja doma in zunaj države, neizogibno slabo izvrševanje službe v takih okoliščinah, pritožbe občinstva, mučenje poštних uslužbencev in izpodkopavanje njihovega zdravja ter končno materijalni gubitek države.

Da se to ne prigodi več, treba zahtevati zadostno število voz, prikladnih za službo in da naše zdravje v njih ne bo ogroženo, kakor je dovolj že itak brez tega. Stari, dosluženi, nerabni vozovi pa v pravični pokoj z njim podobnimi ljudmi vred.

Zahtevati je treba nadalje, da pošlje uprava v vozove ljudi, ki so telesno zdravi, ki imajo za tako neredno ahasversko življenje veselje. Saj takih je že sedaj mnogo, še več jih pa bo, če bo uprava izplačevala take dijete, da ambulancarju ne bo treba poleg vseh težkoč in pri truda-polnem delu še stradati na potu. V tem oziru se pri nas naravnost neodpustljivo greši. Iz trme in osebne kaprice in nasprotstva ter iz nekake zlobnosti se selijo k ambulanci ljudje, ki nimajo za to službo najmanjšega veselja in nagiba, in narave, ne telesnih, često tudi ne umskih zmožnosti. Nasprotno pa se ne ugodi ljudem, ki bi to službo radi in z veseljem opravljali. Znan mi je slučaj, ko je moral uradnik s silo uveljaviti svojo željo, da je smel voziti ambulanco, potem pa drug slučaj, ko sluga moleduje že mesece brezuspešno, da bi prišel v ambulančni voz. To je naravnost neumljivo šikaniranje ljudi, ki škoduje samo službi in dokazuje, da so na važnih, odločilnih mestih nezmožni ljudje.

Vsak pametni gospodar ve, kam spada in za katero delo najbolj sposoben je posameznik njegove služinčadi in mu odkaže posel, ki je zanj prikladen in ki ima veselje do njega. Vsakdo ve, da človek lahko koristi in uspešno deluje samo na polju in v stroki, ki se je loti iz veselja in notranjega nagiba, vsakdo ve, da je prisiljena stvar škodljiva in nikomur koristna. Vsak ekonomični gospodar izrablja svoje najete moči po tem načelu, sam sebi v korist in drugim v vzpodbudo ter veselje. Vsak pametni kmet gre kositi s koso in ne z lopato, ve natanko, da je motika za okopavanje, sekira za sekanje, le predstojnik državnega urada dela narobe in okopava s sekiro njivo, z motiko pa seka drva, vse to le sebi v zabavo, državi v škodo, podrejenim pa v nevoljo. V državnih službah leže krasne človeške moči neizrabljene, — skrite, zastojne, zapravljenosti, za zmirom zakopani talenti, brez haska in prida, brez koristi, često, kakor nikjer drugje v življenju. Ali ne čutite vsi vi, nezmotljivi, da je tu problem kakor cekin na dlani, da je v tem ključ do tiste skrivnosti, nad katero se ubi-

jajo modre glave državnikov: kako zmanjšati število uradništva, pa pri tem gledati, da bo isto delo opravljeno vseeno brez zaostankov in kljub temu vestno? Zmanjšanje števila uradništva po dosedanjih principih se ne bo obneslo nikdar, kar se bo v kratkem izkazalo. Obneslo bi se brezdvomno v ekonomični izrabi človeških sil in bi rodilo bogat sad. Zdi se, da so vse te umljive stvari in velike resnice samo zato razumu tako težko pojmljive, ker so prenostavne.

Če bi pa ne bilo ljudi, ki bi sami iz lastnega nagona in veselja hoteli opravljati ambulančno službo, se morajo ustanoviti ambulančni tečaji, da se vzgoji zadostno število ambulančnemu poslovanju večjih ljudi. Nikakor ne gre in skrajno krivično je, da morajo biti obsojeni v nesigurno, neredno in mukotrpno življenje večno potujočega Žida samo nekateri ljudje. Med enim in drugim službovanjem je velika razlika, ravnotako krivična, kakor je v vojni krivična razlika med vojakom v bojni vrsti in med etapnikom. Primera ni pretirana.

V čem je ta razlika utemeljena? V naobrazbi, činu, v lepem ali grdem obrazu, v plebejskem ali plemenitem rodu? V slučaju? Ali naj bodo morda pičle dijete odkupnina za neredno življenje, za izgubljeno zdravje?

Urediti se mora stvar tako, da se ne sme nihče siliti v to, da bi opravljal službo v ambulanci preko gotove dobe, ako sam noče, pa tudi ne človeku, ki je za to naporno službo že previsoko v letih. — Urediti se mora, da se računava službena doba ambulancarja drugače, nego služba drugje. N. pr. dve leti službe pri ambulanci naj se štejejo za tri.

To kričeče nesoglasje treba izravnati.

Zadnje čase je obolelo precej ambulancarjev. Uprava se je pomagala spet z ukrepom, da spričuje njen diletantizem. Ker ni ljudi, da bi vstopili namesto obolelih, morajo ostali zdravi ambulancarji »obračati«, to se pravi, danes prideš iz Beograda, in namesto da se po štiridnevnem naporu in prečutih nočeh odpočiješ, moraš jutri spet nazaj. S kakšno pravico dela uprava to? Ali ni nikjer zakona, ki bi določal razmerje med urami službe in počitka ter štetil pravice ljudi, ki so stali čez 80 ur neprenehoma v službi? Če je to zajamčeno in z zakonom uravnano pri vseh podjetjih, če ima sleherni delavec in težak zajamčene po svojem delu ure počitka, ali naj jih ambulancar nima? Izgovor, da ni ljudi, ne sme držati. Kaj pa če bi zboleli vsi, ali če bi ostali zdravi le trije? Ali bi delali ti trije zato noč in dan neprenehoma? Kdo pa je kriv, da je ambulancar zbolel? Ali ne uprava sama? In če jih je polovico ostalo še zdravih, ali ne bodo pri taki službi in v teh razmerah zboleli v kratkem še ti?

Ustanovitev ambulančnega tečaja je nujnost. Toda ne za tistega, ki vozi že mesece, ampak za novince. Ti bi opravljali službo potem kje drugje, n. pr. v spediciji in bi stopili v slučaju obolelega ambulancarja na njegovo mesto. Obračanje in trpinčenje ljudi pa mora prenehati. Zvezo prosimo, da zastavi vse svoje moči, da se prostost in pravica, poslednje kar človeku še ostane, ko je izgubil vse drugo, ne krati, da nekateri samopašni ljudje ne bodo teptali nasilno, samolastno in preko zakona naših pravic. Na čigav račun gredo ti grehi? Ugled poštne uprave se s tem gotovo ne dviga, služba se ne vrši, kakor treba, materijalna izguba je precejšnja, moralne moči uslužbencev in veselje do dela gasne, nezadovoljnost pa cvete bohotno vsepovsod, kakor še nikoli.

Ponovno in še enkrat apeliramo na poštno upravo glede zvišanja naših dijet in tudi vseh drugih naših teženj. Opozorjam, da so cene hrani v Beogradu in tudi drugod znatno poskočile in da morajo ambulancarji stradati, pa naj žive še tako skromno in dasi prispevajo k vzdrževanju in prehrani še od svoje redne plače. Če se je našel način,

da se je odpomoglo in zvišalo dijete ter potovalne pristojbine revizijskim in drugim višjim organom, če se je ustreglo njih težnjam in zahtevam, se mora najti način in izhod tudi za naše, do neba kričeče potrebe. Če ostanejo te naše besede le nem odmev vpijočega v puščavi, če se ne bodo merodajni faktorji resno pečali s tem vprašanjem, če ga bodo bagatelizirali, če se kmalu ne zganejo in nam ne dajo, kar nam gre in ni pretirana zahteva, potem ne prevzamemo nobene odgovornosti za nastale posledice. Uprava bo žela bogato žetev, kakor je bogato sejala. Trpeli smo dolgo, mirno upali in pričakovali, pridno vršili svojo dolžnost in nihče nam ne more odrekati požrtvovanja in ljubezni do dela, sedaj pa je mera do vrha polna.

Uprava naj izpolni naše želje in vse bo šlo drugačno pot. Naj nas reši muk in bede, naj nam da samo tisto borno trohico in samo toliko, da bomo lahko živeli, potem bo delo drugačno, ko ne bo teh skrbi za vsakdanji kruh nikjer in ko bomo posvetili vse svoje moči in sile le delu in tisti nalogi, ki jo ima vršiti dobra uprava. A taki kakor smo sedaj, gmotno in moralno ubiti, ne zmagujemo več svoje naloge. In vsi naši grehi, ki bi se porodili v silnih in težkih urah, padejo na upravo.

V čem je naša pomoč? Kratko: da si izbojujemo le najprimitivnejše svoje pravice, je naša rešitev le v močni organizaciji. Skeptikom, ki so se sedajle nasmehili in naj mislijo kakorkoli, ponavljam še enkrat: samo in edino v organizaciji. Jaz zase sem trdno prepričan o tem in bodočnost bo pokazala, da se v svojem prepričanju nisem motil.

Še mnogokaj bi se dalo povedati o ambulanci in ambulancarjih, toda oglašil se bom spet pozneje, svojim sotripinom in vsem dobročutečim v zadoščenje ter v nevoljo tistim, ki jim naše težnje niso pri srcu in ki jim moje besede niso povšeč. Ne pišem v svoje veselje odkritih in trdih besed in bom jaz prvi, ki bom visoko dvigal kadilnico češčenja upravi in upravljajočim, kadar se poboljšajo ali pokažejo vsaj dobro voljo, da poboljšajo nevzdržne razmere.

Uradna povprečnina.

Ne primem ne Poštnega Glasnika, ne drugih časopisov v roke, da bi ne videl in čital članek o bedi državnih nameščencev, ki raste od dneva do dneva in pritiska našo inteligenco k tlom, ovira psihični in fizični razvoj posameznika in onih, ki so odvisni od njega oziroma navezani nanj. Tu in tam se pojavi kak članek, mal in neznamen, ki omenja uradno povprečnino razrednih poštних uradov, čeprav je to točka, ki pač ne tangira toliko državnih nameščencev vobče, tembolj pa prav občutno predstojnike teh uradov, pa naj imajo sedaj ta ali oni naslov.

§ 12 odredbe o službenem razmerju poštarjev pri poštних uradih I.—II. razreda — isto velja tudi za urade III. razreda — iz leta 1912 določa, da je uradna povprečnina namenjena za najemnine uradnih prostorov, za nabavo in dopolnitev uradne opreme v kolikor je uradi ne dobivajo brezplačno — (tega je prokleta malo!), nadalje, da se krijejo stroški za kurjavo in razsvetljavo, za čiščenje uradnih prostorov in vse druge izdatke, ki so v zvezi z obratovanjem.

Tem določilom, ki so sicer precej izčrpna, bi še nekaj pristavil.

Kaj je pošta z vsemi z njo v zvezi stoječimi institucijami? Pošta je po mojem mnenju v modernem državnem telesu to, kar je živčevje v vsakem živem bitju. Pošta je tisti nadvse važen organ, ki sprejema, vodi in oddaja po vseh točkah vse utise, ki se pojavljajo v življenju posameznika in države same, ona je tista, ki zbira po vsem tem živem telesu vse pojave in jih vodi dalje do središča vsega živčevja, do možgan — do glave tega živega telesa. To živčevje mora biti močno, mora biti zdravo in le tedaj bo moglo izpolniti vzvišene in idealne naloge, le tedaj bo tudi telo, v katerem živčevje deluje, zdravo in močno.

Naj si bo ta ali oni, naj si bo najpriprostejši kmet ali delavec, največji inteligent, privatnik, trgovec, podjetnik ali državnik, naj si bo država sama, vsakdo zaupa pošti vse kar ima, vse kar ima za njega idealno ali materialno vrednost. Ni niti najmanjše gorske vasiče, katere bi pošta ne dosegla, na razvoj katere bi ne vplivala, kamor bi ne prinesla napredka in kulture, niti največjega mesta, kateremu bi pošta ne pritisnila svojega pečata in bi ne vplivala na dobrobit kraja in neposredno tudi na dobrobit države same.

Pošta je državna ustanova, ustanova one zaščitnice kulture, napredka, znanstva, umetnosti in prava, katera ima sama največji interes na tem, da se pošta udejstvuje primerno svojim nalogam in smotrom. Naravno vidi vsak posameznik, izobraženec iz logičnih razlogov, priprosti človek instinktivno, v pošti del države same, reprezentanta države, one države, katera mu je domovina, rodna gruda, katero mora ljubiti in katero ljubi.

Pošta je tista, ki pride poleg šole in cerkve neposredno v najtesnejšo zvezo z narodom in ima v prvi vrsti priliko, vplivati nanj v najboljšem zmislu besede, ona je tista, ki mora pomagati ustvarjati značaje v ljudstvu, ki so državi v prid in ponos.

To so idealni smotri pošte in tudi za to, da se ti idealni cilji dosežejo, tudi za to služi v nemali izmeri uradna povprečnina. A žal — pošta je pastorka, pritisnjena v kot, mora delati, garati, ustvarjati, zbirati, zaslužiti, a to kar zasluži, po vsej pravici zasluži, tega nima.

Po mojem skromnem mnenju ne sme pošta pasti na duševni nivo navadnega dninarja, ki mora brez lastnega preudarjanja svojemu gospodarju le skupaj vleči, da se za njegove žulje drugi maste. Pošta mora stati na tako visokem stališču, da gnotni uspehi ni prvi, ki ima biti merodajen za njen razvoj. Tudi ako stoji v poštne budgetu kak minus pred suhoparnimi številkami, nima to dosti pomena, zakaj posredno je pošta faktor, ki močno pomaga, da se promet razvija, splošno blagostanje in zaradi tega tudi davčno moč državljanov dvigne. Prav v teh posredno povzročenih dohodkih bo pošta našla začetkoma svoj protitež za morebitni lastni primanjkljaj in ako je možnost za krepki razvoj dana, bodo tudi polagoma samo ob sebi neposredni dohodki skočili na višino, da se pošta ne samo sama vzdržuje, temveč prinese državi tudi lep dobiček.

Mogoče se moja izvajanja čitateljem ne bodo zdela v skladu z naslovom članka, toda dokazati hočem z njimi, da tako velepomembna prometna institucija nikdar ne sme stati na ozkosrčnem stališču, in da je velikopoteznost prav tako zelo potrebna za krepki in zdravi razvoj, kakor povsodi, kjer se mora človek dvigniti nad nivo povprečnosti.

More to storiti razredni poštni urad, more ta urad reprezentirati državo more vzbujati zaupanje do državne institucije ako ne more živeti, ako samo vegetira, ako vegetira tako, kakor kako bolno bitje, ki le čaka na to, da ga Bog reši? Poglejmo si urade po vrsti, kakšni so po pretežni večini. Zadužle, neprimerne prostore, premajhne, nezakurjene, polne prahu in nesnage in to naj bo urad, kateremu naj zaupa vsakdo vse? Res je, da nesnaga ni potrebna in vsakdo bo gledal, da se odpravi kolikor mogoče, toda nihče ne more zahtevati, da bo predstojnik po uradnih urah s svojim osebjem za privatno zabavo čistil tla. Prepustiti mora to drugim in plačati za to ne malo. Pri sedanjih povprečninah to kvečjemu vsake tri mesece lahko stori in sedaj si naj vsakdo predstavlja, koliko nesnage, prahu in blata se prinese v tem času v urad. Ni čuda, da so higijenične razmere pod vsako kritiko. Na eni strani oklici, razglasi, poduki, kako se varujemo jetike, griže, legarja itd., na drugi strani pa prav državna ustanova, v kateri se bacili razne vrste skoraj umetno goje in množe.

Uradni prostori so mrzli, kurivo tako drago, da si ga predstojnik iz povprečnine nabaviti ne more! Kaj nam preostane? Da ne kurimo in s tem povzročimo ne samo neprilike v obratovanju, temveč tudi nevarnost za zdravje svojega osebja. Kdo ima škodo? Nihče drugi nego poštni erar sam, ker mora za obolelo osebje postavljati nadomestne moči. Mogoče je erar na stališču, da pride to vedno še ceneje, kakor če bi zvišal povprečnino. Ako ima prav, ne vem, in dvomim, da bo kdo iz moralnih ozirov to odobral.

Stranke pridejo tudi v druge urade. Tam najdejo snago, gorkoto in vsaj kar se tiče obratovanja, zadovoljne obraze. In kaj na pošti? Ravno nasprotno! Jezijo se nad predstojnikom, kritizirajo ga, da ne skrbi za vse potrebno, ga imajo za nekakega tirana, ki samo zahteva točno izvršitev dolžnosti, a ne gleda na to, da ima osebje za to ugodno stališče. Ako strankam rečeš, da ne moreš kuriti, zadostno razsvetliti, ker nimaš zadostne povprečnine, iz istega vzroka ne moreš dati snažiti, ne veruje tega nihče, ker je res neverjetno, ker se to po logičnem razmotrivanju absolutno ne more verjeti.

Neštetokrat sem čital nebroj odredb, da tega in onega uradnik ali sploh državni nastavljenec storiti ne sme, ker se ne strinja s častjo, ker škoduje ugledu države. Dobro, podpišem marsikaj, ravno zaradi tega pa stojim na stališču, da mora državni nameščeneц širši masi, nerazsodnemu ljudstvu predočiti suverenost države, nekako sugestivno vplivati nanj, biti za njega nekak vzor. Kaj škoduje ugledu države bolj nego to, ko državni nameščeneц ne more svojih dolžnosti brezhibno izvršiti, ker mu ravno država ne da za to potrebnih sredstev na razpolago. Izmed državnih nameščenecov so prav poštni organi tisti, ki uživajo najmanj ugleda. Sluga kakega upravnega urada ima več ugleda nego poštni uradnik. Uradnik druge stroke stoji nad poštnim uradnikom, vsaj v očeh ljudstva, samo in ravno zaradi tega, ker vsaka druga uprava gleda na to, da je njen urad tudi na zunaj urad in ne »spelunka«.

Ako tudi pustimo vse do sedaj navedene nekako idealne razloge na strani, je tudi v gnotnem oziru zavlačenje ureditve tega perečega vprašanja slabo in kvarljivo. Naj navedem samo eno. Ako ima predstojnik urada zadostno povprečnino, sredstvo za nabavo kuriva in vsega potrebnega za obrat na razpolago, bo kot dober gospodar gledal, da si nabavi zlasti kurivo v času, ko je najcenejše. S tem si prihrani marsikak stotak ali celo tisočak. Tako pa čaka in čaka in ne more in ne more in preden dobi vsaj toliko skupaj, da si bedo za kratek čas odstrani, so cene poskočile za 50 in več odstotkov. Neposredno trpi predstojnik, ker mora seči globoko v žep, da gre obrat naprej. Na ta način so njegovi prejemki manjši od prejemkov njegovih mladih moči. Posredno trpi erar sam, gnotno, ker bo moral priti čas, da se povrnejo ti izdatki. Od duševno in telesno izčrpanega človeka ne more zahtevati one delavne sile, one energije, ki je potrebna, da je uradnik mož na mestu.

(Konec prihodnjič.)

Poštna pooblastila.

Na manjših poštnih uradih se izda dostikrat, na večjih pa skoraj vsak dan kako pooblastilo stranki, ki ga zahteva ali pa ima po predpisih pravico, da ga dobi od poštne uprave. Dostikrat se tudi zgodi, da kdo pooblasti za prevzemanje svojih pošiljk danes to, čez nekoliko mesecev ali celo tednov pa zopet drugo osebo. Ne gre samo za tiskovino, tudi ostalo delo z enim samim takim pooblastilom ni baš malenkostno.

Upravnik ali kdor je že za to določen, se mora prepričati, če imajo take osebe zares pravico do pooblaščenja,

če se vse osobje njegovega urada — posebno še dostavljachi — ravna po vsebini pooblastila in če se vse to poslovanje vrši točno in pregledno.

Proti vsem temu bi človek ne imel in tudi nima prav ničesar. Da pa trpi stroške za obrazce uprava sama, in je tudi vse poslovanje s pooblastili popolnoma brezplačno, to izgleda pač nekoliko smešno.

Zakaj bi ne zahtevali kakor za poštne predale tudi za vpis in razvidnost pooblastil pristojbine, ki bi bile odmerjene po odgovornosti in današnjih razmerah. Te pristojbine naj bi se plačevale za pol leta ali pa za vse leto. Stranke naj bi plačale vsaj resnično vrednost tiskovine, ki jo izda pošta. Zaradi boljše razvidnosti bi celo morale izdajati vse tiskovine samo pošte.

Na ta način bi se dalo izogniti tistemu dosedanemu nepotrebnemu brezplačnemu izdajanju oziroma vpisovanju pooblastil, in če bi se temu izognili, bi bila tudi razvidnost boljša in vzornejša kakor doslej, kar bi moralo biti že zaradi računске kontrole.

Dohodek za ta pooblastila bi ne bil premajhen in bi prišel prav, če ne za drugo, pa za poštnega upravnika — ubogo paro —, ki se je rodila pod »neerarno« zvezdo. S tem bi se upravnikom vsaj nekoliko pomagalo glede na majhni pavšal, ki ga dobivajo za uradne potrebsčine.

Španjol.

Opomba uredništva: Po bivšem poštnem redu so ta pooblastila brezplačna. To je znak, da so ta pooblastila v korist upravi. Z njimi namreč odpade marsikatera nadomestna dostava, ki je pošti dostikrat zelo neprijetna.

Gospodarski in stanovski del.

Protestni shod proti druginji.

se je vršil dne 19. januarja t. l. v unionski dvorani v Ljubljani ob ogromni udeležbi. Resolucijo, ki je bila sprejeta in odposlana vladi, prinašamo v celoti:

Na shodu proti druginji v veliki dvorani hotela Union v Ljubljani dne 19. februarja 1922 zbrani ročni in duševni delavci vseh organizacij zahtevajo takojšnjih in učinkovitih ukrepov proti druginji v tehle smereh:

1. Državna zakonodaja mora uvesti za čas, dokler ubija slabo povojno gospodarstvo in brezvestna špekulacija našo valuto, za vse plače in obveznosti stalno, v blagovni množini izraženo vrednostno merilo, da se prepreči avtomatično manjšanje plač.

2. Ves uvoz in izvoz mora država strogo kontrolirati in dopuščati samo pod pogojem, da odgovarja po vrednostnem merilu merjena vrednost izvoza vrednosti uvoza.

3. V državnem proračunu se mora doseči za vsako ceno ravnotežje med dohodki in izdatki, v gospodarstvu se mora spraviti v ravnotežje potrošnja in proizvodnja.

Ročno in duševno delavstvo ne bi dopuščalo, da bi se te nujne naloge reševale z goljufivim sredstvom tiskanja novih bankovcev, ki tira vse gospodarstvo vedno globlje v propast, vsa bremena pa nalaga na ramo izmozganih delavnih slojev, obsojajoč njihove družine k stradanju in počasnemu umiranju, ker manjka vodstvu države potrebne energije za izenačenje neenakosti in za energično zmanjšanje državnih izdatkov.

4. Posebno ugotavljamo, da se nalagajo davčna bremena v vedno hujši izmeri na rame ročnega in duševnega

delavstva, s čimer se imovinska neenakost vedno večja, da pa vzdržuje naša gospodarsko razorana država pod orožjem v nesmiselnem tratenju večjo stalno vojsko, kakor jo bo imela po redukcijskem načrtu mogočna Anglija. Pri tako veliki vojski pušča ta država svoje nastavljenice v največji bedi, izgovarjajoč se, da zanje nima sredstev.

5. Potom progresivne oddaje imetja in progresivnih davkov od dohodkov nabrani kapitali naj se porabijo za stavbe hiš, tovarnen, železnic, cest, šol in za druge investicije, pri čemer bo dobilo delavsko ljudstvo zaslužek in z njim nakupno zmožnost. Vsa državna naročila se morajo oddati domačim podjetjem tudi takrat, če bi imela biti dražja, ker so za državno gospodarstvo tudi v tem slučaju ugodnejša. Z državnimi sredstvi naj se pospešuje kolonizacija neproduktivnih krajev itd.

6. Ugotavljajoč, da je treba od obupa in skrbi obvladovane množice usmeriti k preišljenemu dejanju, zavračamo vse protidraginjske ukrepe, ki ne lečijo zla pri korenini in pomenijo samo varanje ljudstva in pozivljemo vse delavno ljudstvo Slovenije in Jugoslavije, da se pridruži tem stvarnim smernicam.

7. Kadar bo država priznala te naše smernice in jih izvedla, bodo nepotrebni vsi izjemni zakoni, ki danes pod zaščito nasilja enostransko pomagajo kapitalu proti delavstvu v veliko škodo države. Dočim skušajo delavstvu prepovedati stavko, kot edino obrambno sredstvo, dovoljujejo podjetnikom izogne, ki z zmanjšanjem produkcije druginje in splošno zmedo še povečujejo.

Dokler se v zmislu te resolucije ne reši vprašanje druginje za vse ljudstvo, moramo posebno zahtevati takojšnje pomoči za vse tiste, ki bremen druginje ne morejo prenesti na tuja ramena. To so v prvi vrsti vsi upokojeenci in njih sirote, izmed katerih imajo nekatere danes n. pr. 78 K na mesec, dalje vsi državni nameščenci, železničarji in drugi nameščenci javnih podjetij, ki so navezani na stalno plačo.

Razen tega zahtevamo, da se ozira vlada na sledečo resolucijo, predlagano po Osrednji zvezi javnih nameščenec in upokojeencev za Slovenijo:

1. Da narodna skupščina pri dovolitvi dvanajstin za mesec marec ali april 1922 vnese v dotični proračunski zakon določbo, ki naj določi potrebni kredit za izplačilo druginjskih doklad preurejenih nanovo po zakonu z dne 28. decembra 1921.

2. Zahtevajo, da narodna skupščina nemudoma pristane na to, da se z imenovanim zakonom nanovo določene druginjske doklade z veljavnostjo 1. januarja 1922 dalje takoj izplačajo.

3. Zahtevajo, da gospod finančni minister takoj predloži ministrskemu svetu in finančnemu odboru izpremembo člena 7 navedenega zakona v tem zmislu, da se druginjske doklade v korist neuradniškim kategorijam primerno zvišajo.

4. Zahtevajo, da se v ponovno navedenem zakonu določene druginjske doklade z ozirom na skokoma naraščajočo druginjo sorazmerno tej druginji zvišajo.

5. Zahtevajo, da se pri uveljavljanju nove službene pragmatike službeni prejemki civilnih in državnih nameščenecv izenačijo s prejemki vojaških nameščenecv. Nova pragmatika in pravilnik naj se izdelata s sodelovanjem stanovske organizacije.

Istotako zahtevajo nujne rešitve tudi sledeče tri resolucije koalicije železničarjev, invalidov in stanovanjskih najemnikov.

Nemudoma naj se ugoti minimalnim zahtevam železničarjev, ki so na merodajnih mestih predložene in pripoznane kot upravičene ter naj se že delno dovoljeni poviški takoj izplačajo.

Koalirani železničarji odklanjajo vsako odgovornost za obupno stanje našega železniškega prometa, ki ga niso zakrivali uslužbenci, temveč le nezmožnost in nebržnost železniške uprave.

Pozivljamo zato vse železničarje, da naj ne nasedajo provokaterjem, ki agitirajo za stavko in pasivno rezistenco le zato, da dobi nezmožna železniška uprava povod zvaliti krivdo teh obupnih razmer na naših železnicah — na uslužbence.

Vojni invalidi, vdove in sirote, ki so vezani le na borno pokojnino od države, zahtevamo nujno, hitro ter enakomerno rešitev invalidskega zakona, in sicer sporazumno z nami.

Shod najodločneje zahteva največjo zaščito stanovanjskih najemnikov, dokler se popolnoma ne odpravi stanovanjska stiska — to pa naj odpravi vlada čimprej.

Akcijski odbor združenih strokovnih organizacij.

O naših dopustih.

Neki odpravnik se je oglasil s posebno pripombo k članku »O naših dopustih«. Čisto prav, da je tovariš obelodanil bedo poštnih odpravnikov. Ker se pa omenja nekaj o luksuznih dopustih, bodi pristavljeno še tole: Jemati dopuste samo za luksuz in vzdrževati substitucijo na svoje stroške, je res mogoče samo onim odpravnikom, ki so hkrati tudi trgovci, gostilničarji, mogoče celo verižniki itd. Te vrste odpravniki pa itak malokdaj opravljajo sami poštno službo. Zakaj pa imajo naši tovariši po mestih dopuste? Ali oni vzdržujejo substitute na lastne stroške? Prav iz srca jim privoščimo počitek, ki jim je potreben za zdravje, pa tudi nam. Ni pa namen naših dopustov, da bi se delu popolnoma izognili in mirno počivali, ampak, kdor more, naj tedaj še posebno pridno dela za izboljšanje stališča poštnih uradnikov na deželi in v splošno korist nas vseh. Pomagati svojemu bližnjemu, pomagati onemu, ki trpi, je bil vedno moj smoter. Pomagati, toda kako? Če sediš kakor prikovan v kakšnem zakotnem kraju, ne boš lahko kaj dosegel. Treba je torej med tovariši in tovarišicami zbirati snovi, potem pa do naših delegatov s prošnjo, da orišejo na merodajnih mestih naše težnje ter nam tako pomagajo.

Organizatorično gibanje.

Poročilo o občnem zboru društva poduradnikov.

Občni zbor Osrednjega društva poštnih poduradnikov se je vršil dne 11. svečana ob 6. uri zvečer v pismonoški dvorani. Obisk je bil jako velik. Vsi službe prosti tovariši so se zbora udeležili.

Predsednik Gruden je otvoril sejo ob 6. uri 30. Po kratkem pozdravnem nagovoru se spominja dveh dobrih umrlih tovarišev in sicer Filipa Kalana in Antona Jeretine, in pozove tovariše, naj se v znak spoštovanja in sožalja vzdignejo s sedežev. Nato predstavi tovariša Gruberja, delegata celjske podružnice. Mariborski tovariši niso poslali delegata, ampak poslali so spomenico, ki se je prečitela in vzela v vednost. Nato poroča tovariš Apih kot tajnik, Martin Ban pa kot blagajnik. Vsa poročila je sprejel zbor z zadovoljstvom.

V preteklem letu je izplačalo društvo dve posmrtnini, več podpor in dnevnic bolnim tovarišem. V društvenih bla-

gajni je okrog 16.000 kron gotovine. K društvu je pristopilo v preteklem letu 26 novih članov. Izvoljen je bil enoglasno stari društveni odbor. Zborovanje je bilo prav mirno in stvarno. To je znak, da je v društvu red in disciplina. Vsi tovariši se zavedajo, kako potrebno in koristno je naše društvo.

Pri tej priliki opozarjamo vse cenjene tovariše, ki še niso člani poduradniškega društva, naj se takoj prijavijo. Zakaj le v močni in disciplinirani organizaciji je napredek in korist posameznika kakor tudi skupnosti.

Tovariški pozdrav

Apih, t. č. tajnik.

Zapisnik rednega letnega občnega zbora Osrednjega društva poštnih in brzojavnih uslužbencev, podružnice Maribor z dne 29. jan. 1922 ob 14. uri popoldne.

Spored:

1. Poročilo in nagovor predsednika.
2. Poročilo tajnika.
3. Poročilo blagajnika.
4. Volitev novega odbora.
5. Slučajnosti.

Podpredsednik tov. Poseb otvori zborovanje, ugotovi, da je navzočih premalo članov in preloži zborovanje za uro pozneje. Ob 15. uri otvori zborovanje ter poroča o delovanju društva v preteklem letu. Naglašja, da se je pač delalo, kolikor je bilo pri sedanjih prilikah mogoče, zlasti, ker so mnogi tov. člani in nečlanj zahrbtno napadali ter zabavljali na odbor in vodstvo, kar je le sejalo razdor in slednjič vsem skupaj neizmerno škodovalo. Prosi in pozivlje tov. h kolegijalnosti in vzajemnosti ter namesto škodljivega zabavljanja k intenzivnemu delu.

Njegovemu navdušujočemu govoru so navzoči burno pritrjevali. Nato predstavi tov. delegata iz Ljubljane. Besedo dobi tov. tajnik Kevc, ki prečita oprostilno pismo obolelega in odstopivšega tov. Majcena. Nato poroča v mirnih in stvarnih besedah o svojem delovanju. Besedo povzame tov. blagajnik Gorup in prečita svoj skrbno pripravljene letni račun ter opominja zlasti črnogledeže in zabavljace, naj sodijo po računskem poročilu, da-li se je kaj delalo v minulem letu ali ne. Tov. podpredsednik gospodarskega odseka Lahovič poroča o delovanju tega odseka in naglašja, da čevljarnica deluje izborna, medtem ko krojačnica zelo slabo posluje. Tudi oskrba članov s premogom, drvi itd. je zadovoljiva. Manjka pa samo pravilni obračun od prejšnjega odbora, kar je zlasti vzrok, da se do danes imetje še ni moglo pravilno prevzeti. Slednjič poroča računski preglednik tov. Verbenjšek in naglašja, da so on in tov. Brečko ter Dobrila pri pregledovanju računov našli vse v najlepšem redu. Prosi, da se podeli blagajniku in tajniku absolutorij, katerega tudi oba dobita.

Govori zopet tov. podpredsednik Poseb, kateri odredi 20 minut odmora in pozove pripravljalni odbor, da stori svojo dolžnost ter ukrene potrebno za volitve. Po odmoru so se volitve izvršile v najlepšem redu. Objavi se sledeči rezultat:

- I. predsednik: tov. Miha Lahovič;
 odborniki: tov. Buždon, Šajna, Grafenauer in Korban.
 I. preglednik računov: tov. Božičev;
 II. preglednih računov: tov. Šerbec;
 II. podpredsednik tov. Poseb;
 I. tajnik: tov. Milan Veber;
 II. tajnik: tov. Franc Bezovnik;
 I. blagajnik: tov. Maks Petan;
 II. blagajnik: tov. Škof;

Po objavi rezultata povzame besedo nanovo izvoljeni predsednik tov. Lahovič, kateri se zahvali za sicer neljubo izvolitev ter prosi vse tovariše podpore. Pozivlje vse k vztrajnemu in pozitivnemu delu, nato pa podeli besedo delegatu predsedniku Osrednjega društva p. in brz. uslužbencev v Ljubljani tov. Bavdeku. Pristrčno pozdravljen sporoči ta pozdrav ljubljanskih tovarišev. Njegov stvarni govor je dirnil vsakega tovariša. Le škoda, da ga tako malokdaj vidimo v naši sredi. Bodril nas je in prosil, naj bomo složni, tovariški ter naj se strnemo vsi okoli organizacije k skupnemu delu. Prav je imel, ko je poudarjal, da skupno dosežemo čudeže, medtem ko cepljeni pademo. Po svojem govoru predloži resolucijo, da naj se tako poduradnikom, kakor tudi uradnim slugam izposluje enotna dnevna doklada po 18 dinarjev. Resolucija je bila enoglasno sprejeta. Nato predlaga novoletni prispevek po dva dinarja. Tudi sprejeto. — Odgovarja na različne interpelacije tov. Homca, Božiča in drugih zaradi obleke, čevljev, nočnine in prireditve zimske veselice. Zbor vzame v resolucijo, da naj se takoj izposluje zvišanje nočnih pristojbin, katere so sramotno nizko odmerjene. Tov. Bavdek predlaga namesto zimske veselice, katere uspeh je za to zimo zelo dvomljiv, prosto nabiranje prispevkov, da se tako spravi nekaj denarja v blagajno.

S tem je bil dnevni red izčrpan. Novoizvoljeni predsednik Lahovič se slednjič spomni obolelega tov. Majcena, poudarjajoč, da je bil vključ vsem kritikam dober in vesten delavec. Nato pozove še enkrat navzoče, naj se vsi brez razlike političnega prepričanja trdno organizirajo in prosi obilne ter vsestranske podpore. Ob pol 19. uri zaključí občni zbor.

Dopisi.

Dolarski princí.

V zadnji številki »Poštne Glasnika« je g. O. objavil članek o znani zadevi glede špoliranja dolarjev. Med drugim tudi pravi, »da drugi nič manjši vzrok je ta, da uradnik, ki je vedel za tatvine, ni tega ob pravem času naznanil predpostavljeni oblasti, ampak je čakal tako dolgo, da je bil k izpovedi prisiljen.« Ker je ta očitek naperjen proti meni, o čemer je izključen vsak dvom, in se mi z njim dela krivica, prosim uredništvo, da priobči sledeče pojasnilo:

Kakor je bilo tekom razprave ugotovljeno, sem že nekako 6 mesecev prej opozoril policijo na to, da obstoja sum, da se na pošti odpirajo ameriška pisma. Zato pa nisem imel nikakih direktnih dokazov. Sklepal sem le iz tega, ker sem videl, kako nekateri uslužbenci razkošno živijo in ker so se čule pritožbe, da izginjajo iz ameriških pisem dolarji.

Policijsko ravnateljstvo tudi najbrž zaradi pomanjkanja dokazov ni moglo na takratno mojo opozoritev ničesar ukreniti.

A tudi pri svoji drugi ovadbi, ki je bila povod za aretacijo dotičnih oseb, nisem mogel navesti nikakih striktnih dokazov. Jaz namreč nisem nikdar videl niti da kdo ameriška pisma odpira, niti da kdo dolarje krade, ker sem bil le 1 in pol meseca v spediciji. Sklepal sem to le iz govoric drugih oseb in po potratnem življenju tedanjih ovadencev.

Ako bi poznejša preiskava moje ovadbe ne potrdila, bi te osebe sploh ne mogle biti kaznovane, poleg

tega bi bil pa še v nevarnosti, da bi me zaradi obrekovanja preganjali in kaznovali.

To je tudi sodna preiskava ugotovila.

Zaradi tega mene ne more zadeli nikak očitek, da sem stvar prekasno ovadil. **To je priznal sam državni pravdnik, ki je v svojem govoru izjavil, da sem storil še več kot svojo dolžnost.**

Ljubljana, dne 21. februarja 1922.

Milan Detela, poštni adjunkt.

Opomba uredništva.

Navzlic tem besedam, in po teh besedah še tembolj ugotavljamo nepravilen nastop pisca te opravičevalne izjave. Naše mnenje je, da je treba naznaniti tak sum najprej predpostavljeni oblasti (to bi bil v tem primeru načelnik spedicije oziroma urada Ljubljana 1) posebno še zato, ker imajo kontrolni uradniki vendar več prilike, da zasledijo tatove, kakor pa policija, ki v tistem času ni imela dostopa v spedicijo.

Policija je določena za vse drugačne posle, s katerimi je v sedanjih razmerah itak preobložena.

Državni nameščenci v kakem uradu so državna korporacija, katera mora sama zase gledati na to, da izroči ljudi, ki bi v njeni sredi napravili kaj nepoštene, sodišču.

Vsakemu posameznemu uradniku, ki je član take korporacije, mora etika sama narekovati, kaj je dolžan storiti v takem primeru.

Razne vesti.

Zahvala. Podpisani se prav iskreno zahvaljujem Osrednjemu društvu poštne in brzojavne uslužbencev v Ljubljani za podporo 800 kron, ki mi jih je izplačalo v moji bolezní. — Ljubljana, 22. febr. 1922. — Alojz Dermaša, uradni sluga.

Članske izkaznice Zveze poštne organizacij za Slovenijo v Ljubljani iz leta 1921 ostanejo izjemoma veljavne tudi za leto 1922. Predsedstvo.

Pristopne izjave za podporno društvo »Dobrota« bi bili morali po objavi v zadnji številki Poštne Glasnika vsem tovarišem že razposlati. To se ni zgodilo zaradi nekaterih zaprek, pač pa jih razpošljemo prihodnje dni in sicer na razne načine. Ako bi kdo od tovarišev take pristopne izjave do 10. marca pomotoma ne dobil, naj jo zahteva z dopisnico pri Zvezi poštne organizacij v Ljubljani.

Posledice draginje. Nevzdržne razmere in skrb za to bore življenje tirajo nas vse k obupu. Prihajajo vprašanja iz raznih krajev, kaj mislimo ukreniti, koliko časa še to mirno gledati. Grožnje so strahovite in vse kaže, da so ljudje pripravljene poseči po skrajnih sredstvih. — Ker smo brez moči, ker nobeno pomirjenje več ne pomaga, odklanjamo vsako odgovornost za posledice, ki bi nastale, ako se takoj nekaj ne ukrene, kar bi lačno in raztrgano ubogo ljudstvo vsaj nekoliko pomirilo. — Besedo imajo naši ministri!

Mesečni družabni večer. Člane Društva poštne prometne uradnikov in Društva poštne uradnikov in uradnic opozarjamo, da odpade skupni zabavni večer, ki bi se imel

vršiti dne 7. marca v prostorih hotela Lloyd. Zabavni se-stanek bo pa v istih prostorih v nedeljo dne 5. marca t. l. po občnem zboru Zveze.

Pogrebno društvo poštних in brzojavnih nižjih usluž-bencev v Ljubljani je na prošnjo več tovarišev na odborovi seji, ki se je vršila dne 22. februarja t. l., sklenilo sledeče: Tovariši, ki so prekoračili 45. leto, se sprejmo do 1. aprila t. l. še v društvo, plačajo pa vstopnino, kakor društvena pravila zahtevajo. To velja tudi za druge nanovo pristopivše člane, in sicer: do 20. leta 3 Din, od 20. do 25. leta 4 Din, od 25. do 30. leta 5 Din, od 30. do 35. leta 7 Din, od 35. do 40. leta 9 Din, od 40. do 45. leta 11 Din. — Po 1. aprilu se društvo ne bo več oziralo na nobeno prošnjo. Avgust Jeršek, t. č. predsednik.

Pojasnilo. — V prvem članku o dolarskih princih je bil omenjen predstojnik ekonomata. Samo po sebi se razume, da je bil mišljen oni predstojnik, ki je bil v ekonomatu tedaj, ko se je povest o princih godila, in ne sedanji.

Predlog zakona o državnini službenicima, to je nova službena pragmatika, ki jo je izdelala državna komisija, je izšla v posebni brošuri v srbohrvaščini in tiskana v cirilici. Veliko uslužbencev je, ki s težavo bero cirilico in bolj slabo razumejo srbohrvaščino. Zato smo pripravljene, da jo natisnemo v slovenskem jeziku. Pragmatika obsega 245 točk in ji je priložena obširna razlaga. Izvod bi veljal 20 kron. Treba je, da vemo, v kolikem številu jo natisnemo. Zato naj nam vsakdo, ki želi pragmatiko prejeti, naznani to do 15. tega meseca. Predsedstvo Zveze.

Listnica upravnništva.

Gospica G. E., oficijantka Celje. — Prosim Vas za poravnavo zaostale naročnine za l. 1921 v znesku 36 kron v vljudnem, dostojnem tonu. Takt zahteva, da na tako prošnjo tudi vsakdo vljudno odgovori. Vaš odgovor je pa vse kaj drugega. Izgovor oziroma pogoj plačila naravnost smešen. Pravite: »Kadar bo pragmatika gotova in dekreti tu, pa plačam, če tudi več. Je pač samo govorjenje.« Vprašamo, ali je list oziroma uprava lista kriva, da pragmatike še ni? Ako bi bili vsi naši tovariši in tovarišice taki, potem tužna nam majka, in pragmatike bi gotovo še ne bilo, ali pa bogve kakšna!

Odgovorni urednik Janko Tavzes, višji poštni oficijal, Ljubljana. Izdaja „Zveza poštних organizacij za Slovenijo“ v Ljubljani. Tiska „Zvezna tiskarna“ v Ljubljani.

Kupite najceneje pri
(32) tvrdki

IVAN PARIŽ
V LJUBLJANI.
STARI TRG ŠT. 20.

Žepne,
stenske,
nihalne,
kuhinske
ure,
budilke,
zlatino
in
srebrnino

Ivan Bonač, trgovina z papirjem
priporoča svoje pisarniške potrebščine.

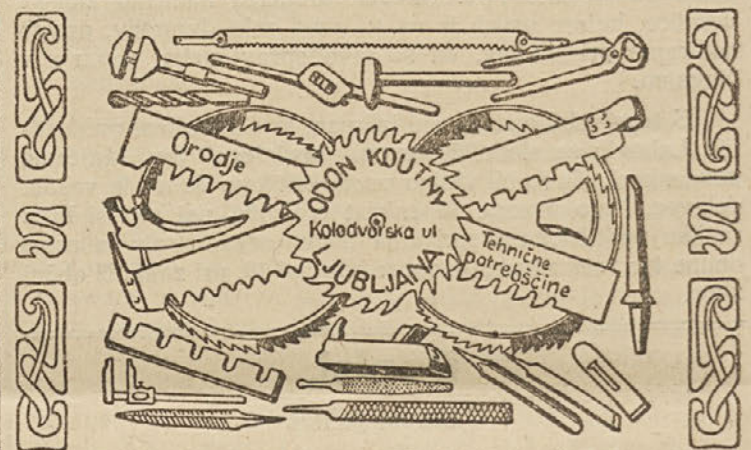
FRAN ŠKAFAR

Ljubljana, Rimska cesta 16

se priporoča za vse stavbene in pohištvene mizarske izdelke.

Zaloga pohištva!

Solidne cene!

Manufakturna veletrgovina

FELIKS URBANČ, LJUBLJANA

(1)

Sv. Petra cesta števil. 1

priporoča svojo veliko zalogo raznovrstnega blaga po nizkih cenah.

Franc P. Stare, soboslikar

LJUBLJANA, Florjanska ulica 16

se priporoča za vsa v to stroko spadajoča dela.

Trgovina usnja

Anton Kunstek

Ljubljana Kopitarjeva ulica števil. 4

priporoča svojo veliko zalogo usnja v vsaki množini.

(3)

Cene solidne in nizke.

Schneider & Verovšek

trgovina
z železnino

Ljubljana, Dunajska cesta 16,

priporoča svojo bogato zalogo vsakovrstnega
orodja za rokodelce in industrijo, okove za
stavbe in pohištvo.

Kuhinjsko opravo.

Zmerne cene.

Točna postrežba.

ŠTEBI IN TUJEČ

STROJNO IN ELEKTROTEHN. PODJETJE
V LJUBLJANI, Resljeva c. št. 4.

- PROJEKTI:** Točna izdelava vsakovrstnih projektov in proračunov.
GRADBA: Električnih central in naprav za visoko in nizko napetost.
LASTNI IZDELKI: Izdelovanje sklepalnih naprav, pogonskih uporov, premotanje vseh vrst motorjev in transformatorjev.
PREIZKUŠEVALNICA: Moderno urejena za preizkuševanje števec in aparatov.
PRODAJA IN NABAVA elektr. motorjev, polnojarmenikov, raznih strojev za obdelovanje lesa, njih montaža ter prodaja električnega materiala.
ZASTOPSTVO: „Brown Boveri“ tovarne d. d. Strojnih tovarn za turbine vseh vrst „Andritz“ d. d. v Andritz pri Grazu in tvrdke za lokomobile Brüder Fischer, Wien III. Fasangasse 38.

Tovarna JOS. REICH

Ljubljana, Poljanski nasip 4, Podruž. Šelenburgova ul. 4,
Barva vsakovrstno blago. : : Kemično čisti obleke. : : Svetlolika ovrat-
nike, zapustnice in srajce.

Podružnice: MARRIBOR, (Gospiska ulica 38.), NOVO MESTO
(Glavni trg), KOČEVJE št. 39. (51)

7. GOREC

TRGOVINA
KUPUJTE V GOSPODARSKIH
KUPUJTE V GOSPODARSKIH

Modna in športna trgovina za dame in gospode

P. Magdič, Ljubljana

nasproti glavne pošte. (23)

Največja izbira damskih oblek, bluz, plaščev in
nakitnih predmetov, dalje klobukov za gospode,
perila, kravat in drugega.

Jožef Kunstler, kovaški mojster LJUBLJANA, Lepa pot št. 1. (43)

Strokovno preizkušeno vozno in podkovno kovaštvo.

Kdor hoče imeti dobro in času primerni ceni LIČAN
in OBLAZINJEN VOZ, naj se obrne na

sedlarja Jernej Jelovšek

Ljubljana, Rimska cesta 11. (39)

Ign. Žargi „Pri nizki ceni“

Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 3.

Trgovina z drobnim, pletenim in modnim blagom ter raznim perilom in kravatai.

Največja izbira vsakovrstnih zimskih potrebščin.

Potrebščine za krojače in šivilje. (5)

GRIČAR & MEJAČ

Ljubljana, Prešernova ulica 9.

Največja zaloga izgotovljenih oblek
za gospode, dečke in otroke. (52)

Konfekcija za dame.

Delniška glavica:
K 20,000.000.—

Slovenska eskomptna banka

(50) Rezervni zakladi:
K 6,500.000.—

Podružnice: Novo mesto,
Rakek, Slovenjgradec.

LJUBLJANA, Šelenburgova ulica št. 1.

= izvršuje vse bančne posle najtočneje in najkulantneje. =

Telefon št. 146, 458.

Brzjavke: ESKOMPTNA.

Dobra in najcenejša postrežba!

Slovenski trgovci! Vaš lasten zavod je, ki Vam ga kliče stanovska zavednost v spomin!

Slovenska trgovska delniška družba v Ljubljani

Resljeva cesta 22 (v lastnem poslopiju) poleg glav. kolodvora.

Uvoz in izvoz. Vedno po možnosti spopolnjena velika zaloga kolonijalnega in špecerijskega blaga.

Telefon (interurb.) 464. Telegrami: Trgovska družba. Zahtevajte cenik. (47) Zahtevajte cenik.

I. JAX & SIN, LJUBLJANA

GOSPOSVETSKA CESTA

priporoča svojo bogato zalogo

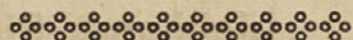
Pisalni stroji „Adler“

Vozna kolesa

Styria Durkopp
Orožno kolo (Waffenrad)

Šivalnihstrojev
za rodbino in obrt.

Ceniki zastonj in franko.

Ljubljanska kreditna banka

v Ljubljani

Stritarjeva ulica št. 2.

Čekovni račun št. 10.509

Brzjavni naslov:

BANKA, LJUBLJANA

Telefon št. 261 in 413

Delniška glavnica:

K 50,000.000[—]

Rezerve:

K 45,000.000[—]

Se priporoča za vse v
bančno stroko spadajoče
posle.

Prodaja srečke razredne loterije.

Podružnice:

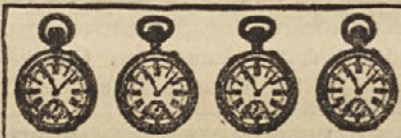
Brežice, Celje, Gorica, Kranj,
Maribor, Novi, Sad, Ptuj, Sarajevo,
Split, Trst. (48)

I. C. MAYER
LJUBLJANA
Ustanovljena 1834.

MANUFAKTURA

EN GROS

EN DETAIL

Zahtevajte cenik

zastonj

in poštine prosto

H. Suttner

Ljubljana 4, (68)

Mestni trg št. 23.

Največja zaloga ur, zlatnine in srebrnine
Lastna protokolirana tovarna ur v Švici

SEMENA

na debelo in drobno za
polje in vrt priporoča

Sever & Komp.

LJUBLJANA (7)

Pišite po cenovnik!

V zalogi imamo vedno
pravi laneni firnež.

A. & E. SKABERNE

(12) veletrgovina manufakturnega blaga

LJUBLJANA, Mestni trg št. 10.**JOSIP REBEK**

(38) stavbeno ključavničarstvo

LJUBLJANA, Cankarjevo nabrežje 9.

(10)

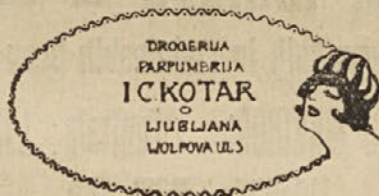
VZAJEMNA POSOJILNICA V LJUBLJANI R. Z. Z. O. J.

(2) poleg nunske cerkve

daje pod ugodnimi pogoji posojila na zemljišča, zaznambo na službene prejemke, proti poroštvi i. t. d.

Hranilne vloge se obrestujejo s 4%.

(46)

Ivrdka Josip Petelinc □ Ljubljana

(15) Sv. Petra nasip št. 7

Tovarniška šivalnih strojev v vseh opre- zalogah — mah, mate- rijal kot pred vojno. — Igle, olje in vse posa- mezne dele. — Galanterijo, modno blago, no- gavnice, sravnice, na debelo in drobno.

Ugodni plačilni pogoji.

Trgovina O. BERNATOVIČ

priporoča največjo izbiro najnovejših, najfinejših in najcenejših oblek za gospode, dame in otroke

LJUBLJANA, MESTNI TRG ŠT. 5-6

(14)

Veletrgovina z železnino BREZNIK & FRITSCH

(27) Ljubljana, Cankarjevo nabrežje št. 1.

Priporoča svojo zalogo železnine, orodje za vse svrhe, kuhinjske posode in drugih potrebščin po najzmernejših cenah.

TEODOR KORN**LJUBLJANA, POLJANSKA CESTA 8.**

(20) Telefon 14.

Stavbeni in galanterijski klepar.

Pokrivač streh vsake vrste. — Upejljava vodovodov, kopalne sobe, kloseti itd. — Sprejemajo se vsakovrstna dela in po- prave po nizkih cenah. Delo dobro in zajamčeno.

Tel. št. 426. **Stavbeno podjetje** Tel. št. 426.**IVAN OGRIN**

(25) Gruberjevo nabr. 8.

se priporoča za vsa stavbena dela. Cene solidne. Točna postrežba.

P. Škafar, Rimska c. 11

(36)

Vulkaniziranje gumija za avtomobile, motorje in kolesa.

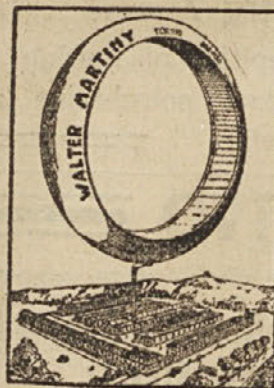
Kdor hoče imeti res s pravimi predvojnimi barvami prepleskano hišo, naj se obrne edino le na domačo

tvrdko

Tone Malgaj

(31)

pleskar in ličar

Ljubljana Kolodvorska ulica št. 6.**Centrala:****Ljubljana,**
Rimska cesta št. 2.Brzjavni: Kuštrin,
Ljubljana.**M. Kuštrin****Ljubljana**

Tehniško in elektroteh- niško podjetje. Trgovi- na z tehniškimi in elek- trotehničskimi predmeti na drobno in debelo. Velika zaloga vseh vrst gumija, kolesne in auto- mobilne pneumatike. Glavno zastopstvo pol- nogumijastih obročev iz svetovne tovarne Wal- ter MARTINY v Turinu. Na razpolago je hidrau- lična stiskalnica za de- montiranje železnih in namontiranje gumijastih obročev.

Podružnice:**Ljubljana,** Dunajska cesta 20, tel. št. 470.**Maribor,** Jurčičeva ulica 9, telefonska št. 133.**Beograd,** Knez Mihajlova ulica broj 3. [29]

JADRANSKA BANKA BEOGRAD.

Delniška glavica: Din 30,000.000—

Rezerva: . . . Din 15,000.000—

Podružnice:

Celje, Cavtat, Dubrovnik, Ercegnovi, Jelsa,
Korčula, Kotor, Kranj, Ljubljana, Maribor,
[Metkovič, Sarajevo, Split, Šibenik, Zagreb.

Naslov za brzojave: JADRANSKA.

AFILIIRAN ZAVOD (24)

FRANK SAKSER STATE BANK

82 CORTLAND STREET NEW-YORK CITY.

IVAN BAHOVEC, Ljubljana

Sv. Jakoba trg 7 (40)

se priporoča pri nakupu papirja, pisarniških in
šolskih potrebščin kakor tudi potrebščine za
krojače in šivilje.

KOLARSTVO

Ustanovljeno leta 1865 izdeluje vsake vrste vozove.

FRANC ZANOŠKAR

(41) LJUBLJANA, TRŽAŠKA CESTA ŠTEV. 17.

PRIPOROČA SE

zaloga pohištva

(13)

IVAN ČERNE

LJUBLJANA, Dunajska cesta 28.

Dr. ing. Miroslav Kasal

Oblastveno poverjeni stavbeni inženjer in mestni stavbenik

Ljubljana, Gad išče 13.

Stavbeno podjetje in tehniška pisarna za be-
tonske, železobetonske in vodne zgradbe,
arhitekturo ter vsakovrstne visoke stavbe.

IZVRSITEV! (34) **PROJEKTIRANJE!**

Tovarna stolov in lesnih izdelkov (36)

JOS STADLER

LJUBLJANA, Sodna ulica 11

Brzojavi: Josta, Ljubljana.

Telefon (Interurban) 461.

„MERA KL“

MEDIC, RAKOVČ & ZANKL

Tovarna kemičnih in rudninskih barv in lakov

Podružnica: MARIBOR. Centrala: LJUBLJANA.

Skladišče. NOVI SAD.

Ljubljana: TELEFON 64.

Brzojavi: MERA KL.

Ljubljana: Poštni predal 120.

Emajlni laki. Pravi firnež. Barve za pode.
Priznana najboljša in zanesljiva kakovost
barve za obleke, vse vrste barv, suhe
in oljnate, mavec (Gips), mastenec (Fe-
dervais), strojno olje, karbolinej, steklar-
ski in mizarski klej, pleskarski, slikarski
in zidarski čopiči, drugi v to stroko
(18) spadajoči predmeti.

Telefon št. 508.

Št. pošt. čekov. ur. 12051.

OBRTNA BANKA

v Ljubljani, Kongresni trg št. 4

daje kredite v obrtne svrhe, po izrednih pogojih,
pospešuje ustanavljanje obrtnih in industrijskih
podjetij, izvršuje vse bančne transakcije naj-
kulantneje.

Vloge na knjižice in na tekoči račun obrestuje s

(04)

4%₀

od dne vloge do dne dviga.